

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Sžo/22/2012
Identifikačné číslo spisu:	5011200917
Dátum vydania rozhodnutia:	26.06.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Ida Hanzelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:5011200917.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu Mgr. Petra Melichera a JUDr. Jany Zemkovej, PhD. v právnej veci žalobcu: TESCO STORES SR, a.s., so sídlom Kamenné nám. 1/A, Bratislava, IČO: 31 321 828, právne zastúpený Lukačka, s.r.o., so sídlom Tehelná 25, Bratislava, adresa na doručovanie: Gajova 11, Bratislava, proti žalovanému: Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky, so sídlom Botanická 17, Bratislava, IČO: 00 156 426, o preskúmanie zákonnosti a postupu Krajskej veterinárnej a potravinovej správy Žilina č. KVPS-100/2011 zo dňa 23.06.2011, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/68/2011 z 15. februára 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline, č. k. 21S/68/2011 z 15. februára 2012, p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

I.

Rozsudkom krajského súdu bola zamietnutá žaloba, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovaného, ktorým potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Liptovský Mikuláš č. k. 297/2011Ž zo dňa 15.04.2011 o uložení sankcie vo výške 500 € za správny delikt podľa § 28 ods. 3 písm. g) zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách (ďalej len „zákon o potravinách“) za nesplnenie prvého nápravného opatrenia: zabezpečiť vhodné technické zariadenia na predaj, manipuláciu s nebalenými pekáarskymi výrobkami v termíne 31.7.2010, zodpovedný: p. C. - vedúca - manažér. Uvedené nápravné opatrenie bolo správnym orgánom uložené na mieste do úradného záznamu, na základe výsledku úradnej kontroly vykonanej dňa 29.06.2010 v prevádzkarni TESCO STORES s.s., Kamenné pole 4447/2, Liptovský Mikuláš za porušenie povinností vyplývajúcich z ust. § 12 ods. 1 písm. f) zákona o potravinách, a to tým, že dňa 8.09.2010 v čase od 9.00 hod. do 10.10 hod. nebol zabezpečený hygienický predaj nebalených pekáarskych výrobkov (chleba), prostredníctvom vhodných technických zariadení. Uvedeným konaním žalobca naplnil všetky znaky skutkovej podstaty iného správneho deliktu podľa § 28 ods. 3 písm. g)

zákona o potravinách, za čo mu bola uložená pokuta vo výške 500 €. Voči tomuto rozhodnutiu žalobca podal odvolanie, na základe ktorého preskúmal toto rozhodnutie druhostupňový správny orgán - Krajská veterinárna a potravinová správa v Žiline, ktorá rozhodnutím č. k. KVPS-100/2011 zo dňa 23.06.2011 odvolanie účastníka správneho konania zamietla a prvostupňové rozhodnutie o uložení nápravných opatrení potvrdila. V odôvodnení druhostupňový správny orgán poukázal na povinnosť každého prevádzkovateľa potravinárskeho podniku (ďalej len „prevádzkovateľ“) spĺňať okrem národnej legislatívy aj ustanovenia a požiadavky vyplývajúce z európskej legislatívy, konkrétne Nariadenie (ES) č. 853/2004 (ďalej len „nariadenie“), ktoré je priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

Podľa čl. 2 kapitoly I. tohto nariadenia hygiena potravín znamená opatrenia a podmienky potrebné na kontrolu nebezpečenstiev a na zabezpečenie vhodnosti potraviny na ľudskú spotrebu, berúc do úvahy jej určené použitie; kontaminácia znamená prítomnosť alebo zavedenie nebezpečenstva.

Podľa prílohy II kapitoly IX ods. 3 nariadenia sa potraviny musia na všetkých stupňoch výroby, spracovania, distribúcie chrániť pred akoukoľvek kontamináciou, ktorá by mohla spôsobiť, že potraviny budú nevhodné na ľudskú spotrebu, škodlivé pre zdravie alebo kontaminované takým spôsobom, že by bolo bezdôvodné očakávať, že by sa mohli v takom stave konzumovať.

Podľa prílohy II kapitoly V ods. 1 písm. b/ nariadenia všetky predmety, príslušenstvo zariadenia, s ktorými potraviny prichádzajú do styku, musia byť skonštruované tak, byť z takých materiálov a byť udržiavané v takom dobrom technickom stave a poriadku, aby sa minimalizovalo akékoľvek riziko kontaminácie.

Správny orgán ďalej konštatoval, že je na prevádzkovateľovi, ako a akým spôsobom zabezpečiť vysokú úroveň ochrany zdravia spotrebiteľov, pokiaľ ide o bezpečnosť potravín. Nebalené pekárske výrobky je nutné chrániť pred možnou kontamináciou z vonkajšieho prostredia. Denne spotrebiteľ priamo manipuluje s nebalenými pekárskymi výrobkami, resp. je v blízkosti regálov s pekárskymi výrobkami (chlebom), nie je známy jeho zdravotný stav ani hygienické návyky. Tiež je vyššie riziko ich možnej kontaminácie rôznymi mikroorganizmami, napr. znečistenie vlasmi pri nakláňaní sa zákazníkov, v daždi kvapkanie z odevov; spotrebiteľ konzumuje nebalené pekárske výrobky tak ako ich kúpi, už ich nemôže ďalej ošetriť. Regále bez krytov nechrania pekárske výrobky pred možnou kontamináciou z vonkajšieho prostredia, ktorá by mohla spôsobiť, že nebudú vhodné na ľudskú spotrebu, škodlivé pre zdravie alebo kontaminované takým spôsobom, že by bolo bezdôvodné očakávať, že by sa mohli v takom stave konzumovať. Takéto zariadenia nie sú vhodné na zabezpečenie hygienického predaja. Prevádzkovateľ musí zabezpečiť, zriadiť také technické zariadenia, ktoré zabráňujú nežiaducej kontaminácii nebalených pekárskych výrobkov, aby tak spotrebiteľia nemohli ovplyvniť kvalitu a zdravotnú neškodnosť pekárskych výrobkov. Usmernenie Ministerstva pôdohospodárstva a regionálneho rozvoja SR k zákonu o potravinách na vykonávanie kontrol inšpektormi ŠVPS SR, kde sú definované pojmy - technické prostriedky a technické zariadenia bolo vydané na pomoc inšpektorom pri vykonávaní úradných kontrol, preto nie je právne relevantné.

Podľa § 28 ods. 3 písm. g) zákona o potravinách ku dňu 15.04.2011 orgán úradnej kontroly potravín uloží prevádzkovateľovi pokutu do 500 000 eur, ak v rozpore s týmto zákonom, potravinovým kódexom a osobitnými predpismi sťažuje alebo marí výkon úradnej kontroly potravín tým, že zamestnancom orgánu úradnej kontroly bráni vykonávať činnosti uvedené v § 18 až 20 alebo v určenej lehote nevykoná nimi uložené opatrenia, alebo nedodržiava záväzné pokyny orgánov úradnej kontroly, nezabezpečí stiahnutie potravín z obehu, ktoré nespĺňajú požiadavky podľa tohto zákona, potravinového kódexu a osobitných predpisov, a nespolupracuje s orgánom úradnej kontroly potravín.

Krajský súd v Žiline konštatoval, že žalobné námietky, ktoré boli uvedené v žalobe nie sú dôvodné. Krajský súd skúmal, či napadnuté rozhodnutie je zákonné, pričom konštatoval, že toto rozhodnutie, ako i postup, ktorý predchádzal jeho vydaniu nemá vady, ktoré by spôsobili jeho nezákonnosť. Prvostupňový správny orgán v správnom konaní zisťoval, či žalobca naplnil skutkovú podstatu iného správneho deliktu stanovenú v § 28 ods. 3 písm. g) z. č. 152/1995 Z.z. v znení účinnom ku dňu vydania

prvostupňového rozhodnutia. Na naplnenie tejto skutkovej podstaty postačuje, aby žalobca v určenej lehote nevykonával opatrenia uložené mu orgánom úradnej kontroly potravín. Predpokladom teda je vydanie právoplatného a vykonateľného rozhodnutia o uložení opatrenia podľa zákona o potravinách. Súd preto skúmal, či existuje takéto správne rozhodnutie. Bolo preukázané, že rozhodnutie o uložení opatrenia bolo vydané a súd skúmal, či sa nejedná o ničotný akt a či nastala jeho právoplatnosť a vykonateľnosť. V tomto konaní sa už nepreukazuje, či uloženie konkrétnych opatrení správnym orgánom bolo zákonné, ale sa len preskúmava, či skutočne došlo k nesplneniu týchto právoplatne uložených opatrení zo strany účastníka správneho konania.

Keďže bolo nesporne preukázané, že žalobca opatrenia uložené mu v právoplatnom a vykonateľnom rozhodnutí Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Liptovský Mikuláš, č. k. 297/2011Ž zo dňa 15.04.2011, ktoré bolo potvrdené odvolacím orgánom Krajskou veterinárnou a potravinovou správou v Žiline, v stanovenej lehote nevykonával, (o tejto skutočnosti svedčí záznam o dodatočnej úradnej kontrole potravín č. 8/9/2010-D zo dňa 8.9.2010 a táto okolnosť medzi účastníkmi ani nebola sporná), správne postupoval prvostupňový správny orgán, keď žalobcovi za tento iný správny delikt uložil pokutu.

II.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca odvolanie z dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ OSP (pre nesprávne skutkové zistenia prvostupňového súdu a nesprávne právne posúdenie veci). Žalobca v odvolaní uviedol, že súd nijakým spôsobom konkrétne neodôvodnil, v čom vidí porušenie povinností žalobcom, nevenoval a nevyjadroval sa k jednotlivým námietkam, ktoré žalobca uviedol v správnej žalobe a v celom správnom konaní. Z týchto dôvodov sa žalobca „domnieva“, že napadnutý rozsudok je nepresvedčivý, nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov a taktiež nezrozumiteľný.

Podľa názoru žalobcu zákon o potravinách, ani iný všeobecne záväzný predpis neobsahuje v podobe, ktorá je účinná v súčasnosti, ako aj v čase celého správneho konania, žiadne vymedzenie pojmov - technický prostriedok ani technické zariadenie a pri tom sám prvostupňový súd konštatoval, že usmernenie MP SR, ktoré tieto pojmy definovalo, nie je právne relevantné, teda nie je záväzná. Pri takomto právnom stave je preto zákonná povinnosť zabezpečiť hygienický predaj nebalených pekárskeho výrobkov prostredníctvom technických prostriedkov a technických zariadení vágna a neurčitá z hľadiska spôsobu akým zabezpečiť hygienický predaj, pretože technickým prostriedkom a technickým zariadením môže byť podľa žalobcu čokoľvek.

Zo žaloby, ako aj celého konania žalobcu, je jednoznačné, že je presvedčený, že nikdy neporušil žiaden všeobecne záväzný právny akt, ale ani žiaden individuálny správny akt, pri zabezpečovaní vhodných technických zariadení na predaj nebalených pekárskeho výrobkov. Predaj nebalených pekárskeho výrobkov (chlieb) realizovaný v prevádzkarni žalobcu bol hygienický a plne v súlade s § 12 ods. 1 písm. f) zákona o potravinách ako aj v súlade s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, nakoľko chlieb bol vystavovaný a ponúkaný na predaj spotrebiteľom z čistých drevených roštov, ktoré sú prekryté čistým a pravidelne vymieňaným papierom. Nebalený chlieb bol vystavovaný vo výške minimálne 70 cm od podlahy a nebol vystavovaný na vrchných policiach, takže každá polica, v ktorej bol chlieb vystavený, bola krytá vrchnejšou policou. Všetci spotrebitelia boli oznamom umiestneným na viditeľnom mieste upozornení na používanie rukavíc, sáčkov, prípadne klieští pri manipulácii s nebalenými pekárskeho výrobkami. Takýto predaj pokladá žalobca za hygienický a vykonaný prostredníctvom vhodných technických prostriedkov a technických zariadení.

Žalovaný žiadal prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

III.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok v medziach odvolania, ktoré zodpovedá skutkovým a právnym záverom prvostupňového súdu vo vzťahu

k preskúmanému rozhodnutiu a dospel jednomyseľne k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 OSP, keď verejné vyhlásenie rozhodnutia v súlade s § 156 ods. 3 OSP zverejnil v zákonom stanovenej lehote na úradnej tabuli súdu a internetovej stránke www.nsud.sk.

Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami krajského súdu, ktoré zodpovedajú obsahu predloženého administratívneho spisu žalovaného. Je bez akýchkoľvek pochybností, že právoplatným rozhodnutím vecne príslušného správneho orgánu bola žalobcovi uložená povinnosť „zabezpečiť hygienický predaj nebalených pekárskych výrobkov prostredníctvom vhodných technických zariadení, ktoré budú kryté a skonštruované s možnosťou výmeny vzduchu.“ Medze súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia, ktoré je predmetom tohto konania, sú dané skutkovými a právnymi závermi o tom, či žalobca splnil alebo nesplnil povinnosti uložené právoplatným rozhodnutím žalovaného zabezpečiť hygienický predaj nebalených pekárskych výrobkov spôsobom stanovených v predmetnom rozhodnutí, a pokiaľ ho nesplnil, či je uvedená skutočnosť dôvodom pre uloženie sankcie podľa § 28 ods. 3 písm. g/ zákona o potravinách.

Podľa uvedeného ustanovenia zákona skutkovou podstatou pre uloženie sankcie je aj nesplnenie uloženého opatrenia. Už zo samotných vyjadrení žalobcu je zrejmé, že uložené opatrenie nesplnil. Odvolaciemu súdu neuniklo, že hoci v odvolaní uvádza tvrdenia o tom, že žiadny všeobecne záväzný ani individuálny správny akt neporušil a mal za to, že povinnosť zabezpečiť hygienický predaj nebalených pekárskych výrobkov uloženú správnym orgánom spĺňa, žalobca nikde neuvádza, že zabezpečil technické zariadenie, ktoré by spĺňalo požiadavku, aby išlo o zariadenie „kryté s možnosťou výmeny vzduchu“, čo bolo obsahom uloženého opatrenia a teda povinnosťou žalobcu. Žalobca sa nezmieňuje a nedokazuje, že by zabezpečil technické zariadenie s uvedenými vlastnosťami. Nenamietal ani obsah záznamu z vykonanej následnej kontroly, ktorá zistila nevykonanie uložených nápravných opatrení.

Z uvedeného dôvodu sa odvolací súd plne stotožňuje aj s právnym posúdením veci krajským súdom, ktorý po preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe dospel k záveru, že žalované rozhodnutie je v súlade so zákonom. Preto krajský súd nemohol žalované rozhodnutie, ktoré nebolo napadnuté z právne relevantných dôvodov, zrušiť, ale žalobu mohol len dôvodne zamietnuť.

Odvolací súd prvostupňový rozsudok potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1,2 OSP s poukazom aj na plné znenie dôvodov rozsudku krajského súdu, ktoré si osvojil. Odvolací súd pre úplnosť poznamenáva, že pokuta 500 € za konanie, ktorým žalovaný v plnej miere ignoroval uložené nápravné opatrenie, je minimálna, vzhľadom na povahu tohto konania. Požiadavke individuálnej aj generálnej prevencie by zodpovedalo také rozhodnutie odvolacieho správneho orgánu, ktoré by v záujme udržania autority a vykonateľnosti rozhodnutí kontrolných orgánov výraznejšie zhodnotilo v medziach daných § 59 ods. 2 Správneho poriadku, nevykonanie uložených opatrení smerujúcich k tomu, aby regále bez krytov boli vybavené technickým zariadením zabráňujúcim možnej kontaminácii nebalených pekárskych výrobkov a tým sa zabezpečila ochrana zdravia spotrebiteľa.

Žalobca podľa § 250k ods. 1 OSP á contr. nemá právo na náhradu trov konania a žalovanému podľa § 250k ods. 1 OSP náhrada trov rovnako nepatrí.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je opravný prostriedok prípustný.